

jeg tilstaar, at jeg ikke kan se, hvorledes denne Løttelse skulde fremkomme, undtagen netop paa samme Maade, som man kunde gøre det gennem det Forslag, som jeg har tilladt mig at stille. Kommunerne have Ret til at ansætte Hartkornsafgiften eller kunne med største Lethed faa Amtsrådets Samtykke til at ansætte den, som de ville. Der er jo en meget betydelig Forskel paa, hvorledes de forskellige Kommuner her i Landet have indrettet deres Beskatning. Det varierer jo fra de mindste til de største Tal, fra 2—3 Kroner pr. Tønde Hartkorn til 40 Kroner pr. Tønde Hartkorn, og der er da ikke noget i Vejen for, at Kommunerne kunne faa en Løttelse paa Hartkornet. Naar Flertallet mener, at der kan indvindes et Par Millioner Kroner for Hartkornet i hele Landet ved at nedsætte Skatten med 5 Kr. pr. Td. Hartkorn, saa er det rigtigt, men det kan man ogsaa gøre med den nuværende Lov. For den Sags Skyld behøver man ikke at forandre Loven. Hvis man vedtager det Forslag, jeg har fremsat, er der derimod særlig Opfordring for Kommunerne til at nedsætte Hartkornbeskatningen. Hvad har nemlig hidtil været Hindringen derfor? Hindringen har været, at naar de store Ejendomsbesiddere ikke boede i Kommunerne, fik disse ikke tilstrækkelig Stat, naar de ikke bibeholdt den høje Hartkornskat. Det er den ene Side. Den anden Side er den, at en stor Mængde af Kommunens Beboere, som intet Hartkorn havde, havde ikke Interesse i at faa Hartkornbeskatningen ned, tværtimod jo højere Hartkornbeskatningen var, jo mindre blev Formue- og Lejligheds-skatten for dem. Men give vi dem alle en Hartkornbeskatning, ville alle Kommunens Skatteydere let blive enige om at faa Skatten sat ned, især naar der, hvad der her er fremhævet, er store industrielle Foretagender med kostbare Bygninger og slikt, som ville bevirke, at de faa en meget høj Bygningshartkornbeskatning. Saa ere jo nemlig Ejerne af disse Anlæg interesserede tillige med de andre Hartkornsejere i at faa Hartkornbeskatningen ned og i at faa Skatten lagt over paa Formue og Lejlighed. Den eneste Indvending herimod er den, at for saa vidt de større Ejendomsbesiddere ikke ere bosiddende i Kommunen, vil man ikke kunne faa tilstrækkelig Stat af dem. Men denne Indvending har

jeg søgt at imødegaa i § 6 af mit Endringsforslag. Jeg indrømmer, at det er en stor Byrde for Kommunerne at have Hovedgaarde liggende, hvor Ejerne bo uden for Kommunen, saa at den altsaa ikke har Afgang til at faa personlig Stat af de Mænd, som have den største Indtægt, hvorfor man maa holde sig til Hartkornet, og kan altsaa heller ikke nedsætte Hartkornskatten for de andre. Men derfor har jeg ogsaa foreslaaet, at i de Kommuner, hvor dette finder Sted, skal som Undtagelse gennemføres en interkommunal Statregel. Det er væsentlig Stamhus- og Lensbesiddere, der ere saaledes stillede, at flere Kommuner for bestandigt kunne blive berøvede Skatten fra Hovedgaardsejerne, naar disse besidde flere Herregaarde uden for Opholdskommunen. Ved da at fastslaa, at den vedkommende Godsejer, der ejer flere Hovedgaarde, skal forene sig med de forskellige kommunalbestyrelser i de Kommuner, hvor hans Hovedgaarde ligge, om at fordele den Stat, han personlig er sat i af sin Opholdskommune, efter visse nærmere fastsatte Regler, ville de vedkommende Kommuner altid kunne faa et passende Tilskud, og der er intet i Vejen for, at man i disse Kommuner da kan nedsætte Hartkornskatten. Det er for saa vidt en Undtagelsesregel, naar man ikke gennemfører den interkommunale Beskatning i dens Helhed. Men jeg mener, at de Stamhusbesiddere, der eje Hovedgaarde i flere Kommuner, overhovedet indtage en exceptionel Stilling, idet de Hovedgaarde, de eje, en Gang for alle ere knyttede fast til Stamhuset og undragne fra nogen Sinde at kunne faa — det vil i alt Fald kun meget sjældent være Tilfældet — en bosiddende Ejer paa Gaarden. Paa den anden Side maa det imidlertid indrømmes, at Forpagterne ogsaa give nogen Formue- og Lejlighedsstat, hvorved Forholdet altsaa forbedres noget. Jeg har derfor foreslaaet, at saadanne Lens- eller Stamhusbesiddere eller Godsejere, til hvis Besiddelse henhøre flere Hovedgaarde, beliggende i forskellige Kommuner, skulle have deres personlige Kommuneskat fordelt mellem de forskellige Kommuner efter de Regler, som jeg har fremsat, og som jeg formoder, at ærede Medlemmer have gjort sig bekendt med. Ved Siden af disse Ejendomsbesiddere findes der jo i mange Kom-